

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/48/2021
Identifikačné číslo spisu: 1213010296
Dátum vydania rozhodnutia: 05.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1213010296.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Petra Kaňu, na neverejnom zasadnutí konanom 5. januára 2022 v Bratislave, v trestnej veci obvineného F. B. pre pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, o dovolaní obvineného F. B. podaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 2T/43/2013 z 2. marca 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného F. B. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom, sp. zn. 2T/43/2013 z 2. marca 2017 tak, že obvineného F. B. (ďalej len „obvinený“) uznal za vinného v bodoch 1/ a 3/ pre pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2/ pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a v bodoch 4/, 5/, 6/ a 7/ pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, ktorých sa obvinený dopustil na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

dňa 25. marca 2011 v čase okolo 17:45 hod. v Z. na O. ul. za zastávkou N., zozadu priskočil k poškodenej Z. X., mykol taškou za ramienko, ktorú mala prevesenú cez ľavé plece a držala si ju ľavou rukou, poškodená si kabelku stále držala, tak s ňou mykol ešte raz, následkom toho poškodená spadla na zem na kolená a kabelku stále držala, obvinený za kabelku ťahal a keď ju poškodená nechcela pustiť, tak ju udrel dva krát päťou do hlavy, a na to ju ešte raz kopol nohou do pravého boku, následkom čoho poškodená pustila čiernu koženú kabelku v hodnote 40 EUR s obsahom látková euro peňaženka zelenej farby v hodnote 15 EUR, Billa card, Tesco club card, DM drogerie na meno poškodenej, ďalej bola v kabelke kožená taštička hnedej farby v hodnote 25 EUR s obsahom občiansky preukaz, cestovný pas, preukaz poistenca VZP, 3 karty k účtom do - 1 do VÚB, 1 do SLSP, 1 do Tatra banky, platobná karta

VÚB a kreditná karta Tatra banka, všetkono meno poškodenej, v taške bol telefónny zoznam čiernej farby, dva zväzky kľúčov a dioptrické okuliare v hodnote 50 EUR, čím spôsobil poškodenej Z. X. škodu odcudzením vecí vo výške 145 EUR, pričom k zraneniu poškodenej Z. X. neprišlo a spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. so sídlom Dostojevského rad č. 4, Bratislava vznikla na poistnom plnení škoda vo výške 373,78 EUR,

v bode 2/

dňa 10. apríla 2011 v čase okolo 13:00 hod. v Z. na L. H. priskočil k poškodenej W. M., nar. XX. I. XXXX a snažil sa jej strhnúť koženú kabelku čiernej farby v hodnote 20 EUR, ktorú si poškodená držala v pravej ruke pritlačenú k telu, čo sa mu nepodarilo, následne pri opakovanom vytrhnutí kabelky z rúk poškodenej prišlo k pádu poškodenej na zem, pričom poškodená kabelku stále držala v rukách a obvinený ju ťahal za kabelku po zemi, pri tomto konaní prišlo k roztrhnutiu držiadiel kabelky, čím sa obvinenému podarilo vytrhnúť kabelku z ruky poškodenej a ujsť s kabelkou s obsahom 1 ks mobilný telefón neznámej značky a výrobného čísla v hodnote 79,40 EUR, 1 ks hnedá kožená euro peňaženka v hodnote 3,50 EUR s finančnou hotovosťou 105 EUR, občiansky preukaz na meno poškodenej, zdravotný preukaz na meno poškodenej, rôzne písomnosti a šek na výber preplatku v hodnote 13 EUR zo ZSE, čím spôsobil poškodenej W. M. škodu odcudzením vecí vo výške 207,90 EUR a ťažkú ujmu na zdraví a to ťažké pohmoždenie ramena v oblasti krčku vpravo, zlomeninu krčku ramennej kosti vpravo s posunom úlomkov a pohmoždenie oboch nôh s dobou liečenia minimálne 3 - 4 mesiace s výrazným obmedzením v bežnom spôsobe živote s trvalými následkami,

v bode 3/

dňa 02. februára 2011 v čase asi o 19:15 hod. v Z. na K. ulici č. XXstrhol z pleca poškodenej Ing. W. M. čiernu koženú kabelku v hodnote 30 EUR a po následnom zápase o ňu s poškodenou sa mu podarilo kabelku z jej rúk vytrhnúť a ujsť, pričom v uvedenej kabelke sa nachádzala plátaná peňaženka čiernej farby v hodnote 5 EUR, občiansky preukaz, vodičský preukaz, 3 karty poistenca, znalecký preukaz, preukaz pre osoby pre verejné obstarávanie, služobný preukaz Úradu vlády SR, predplatný lístok na MHD, 3 ks bankomatové karty z VÚB a Tatra banky, 2 ks USB kľúče 4GB v hodnote 5,80 EUR v okuliarovom puzdre, kalkulačka zn. Casio v hodnote 1,70 EUR, mobilný telefón neznámej značky a výrobného čísla v hodnote 13 EUR, výpis zo znaleckého denníka, 10 EUR hotovosť, zväzok kľúčov s čipmi, čím bola poškodenej spôsobená škoda odcudzením vecí vo výške 65,50 EUR, pričom k zraneniu poškodenej neprišlo,

v bode 4/

dňa 14. marca 2011 v Z. na Y. U. poškodenej X. M. vytrhol z ruky koženú dámsku kabelku béžovej farby v hodnote 15 EUR, v ktorej mala dioptrické okuliare v hodnote 20 EUR, zväčšovacie sklo v hodnote 5 EUR, dámsku koženú peňaženku béžovej farby v hodnote 5 EUR s obsahom hotovosť 80 centov, zdravotný preukaz Dôvera, medzinárodný zdravotný preukaz, občiansky preukaz, rôzne klubové karty na zľavu a spis z polície o lúpežnom prepadaní z 10. januára 2011, čím bola poškodenej X. M. spôsobená škoda odcudzením vecí vo výške 45,08 EUR,

v bode 5/

dňa 24. marca 2011 v čase okolo 19:45 hod., v Z. na ul. G. č. XX poškodenej R. F. X. vytrhol dámsku koženú kabelku čiernej farby v hodnote 50 EUR, ktorú držala v ľavej ruke potom, čo práve odomykala dvere obytného domu a následne utiekol na neznáme miesto, pričom v kabelke mala poškodená koženú peňaženku čiernej farby v hodnote 15 EUR, občiansky preukaz, vodičský preukaz, kartu poistenca, bankomatovú kartu Slovenská sporiteľňa, 1,80 EUR v hotovosti, električenkú, abonentku na súbor koncertov, koženú kľúčenkú bordovej farby v hodnote asi 4 EUR, drobný nákup potravín, čím poškodenej Ing. F. X. spôsobil škodu odcudzením vecí vo výške 70,80 EUR,

v bode 6/

dňa 31. marca 2011 v čase okolo 11:30 hod. v Z. na ul. K. - M. poškodenej N. W. vytrhol z ruky

igelitovú tašku a utekal smerom na S. U., pričom v taške mala poškodená občiansky preukaz, zdravotnú kartu, dioptrické okuliare v hodnote 50 EUR, v malej koženej peňaženke hnedej farby v hodnote 10 EUR sa nachádzala hotovosť vo výške 15 EUR, čím poškodenej N. W. spôsobil škodu odcudzením vecí vo výške 75 EUR,

v bode 7/

dňa 01. apríla 2011 v čase približne o 19:15 hod. v Z. na E. U. č. XX zozadu pristúpil k poškodenej S. Q., pričom jej vytrhol z ľavej ruky žltohnedú dámsku kabelku v hodnote 20 EUR a utiekol smetom na E. U. na neznáme miesto, pričom v kabelke mala poškodená občiansky preukaz, kartu poistenca, preukaz na MHD, kľúče od domu, drobnú kozmetiku, 180 EUR v hotovosti, čím poškodenej spôsobil škodu odcudzením vecí vo výške 200 EUR.

Za to súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 188 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 7 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov a 6 (šesť) mesiacov; podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd prvého stupňa zrušil výrok o treste uložený obvinenému trestným rozkazom súdu prvého stupňa, sp. zn. OT/107/11 z 30. apríla 2011, právoplatným toho istého dňa, ako i ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obvinenému trest prepadnutia vecí a to 1 ks mikina bielej farby s kapucňou so šedými nápismi zn. IKO, 1 ks pánske rifle svetlomodrej farby zn. J&J. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stal štát.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil súd prvého stupňa obvinenému ochranný dohľad na dobu 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil súd prvého stupňa obvinenému povinnosť nahradiť škodu poškodeným:

- Allianz Slovenská poisťovňa, a. s., IČO: 00 151 700, sídlom Dostojevský rad 4, Bratislava, v sume 373,78 EUR,
- W. M., nar. XX. V. XXXX, bytom G. XX, Z., v sume 102,90 EUR,
- Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s., IČO: 35 937 874, sídlom Ružová dolina 10, Bratislava, v sume 1.269,42 EUR,
- R. W. M., nar. XX. M. XXXX, bytom O. X, Z., v sume 55,50 EUR,
- X. M., nar. XX. V. XXXX, bytom Z. XX, Z., v sume 45 EUR,
- N. W., nar. XX. I. XXXX, bytom Y. XX, Z., v sume 60 EUR,
- S. Q., nar. XX. X. XXXX, bytom O. XX, G., v sume 20 EUR.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal súd prvého stupňa poškodených W. M., nar. XX. V. XXXX, bytom G. XX, Z., Ing. W. M., nar. XX. M. XXXX, bytom O. 8, Z., X. M., nar. XX. V. XXXX, bytom Z. XX, Z., N. W., nar. XX. I. XXXX, bytom Y. XX, Z. a S. Q., nar. XX. X. XXXX, bytom O. XX, G., s ich zvyšnými nárokmi na civilný proces.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“), rozhodujúci na podklade odvolania podaného obvineným, rozhodol uznesením, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený doručil súdu prvého stupňa 19. júna 2020 vlastnoručne spísané dovolanie, s ktorým sa dovolací súd riadne oboznámil (napriek tomu, že ho v podstate nie je možné považovať za dovolanie, keďže nebolo podané v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku a teda prostredníctvom

obhajcu). Obvinený v ňom uviedol, že podáva dovolanie v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku v trestnej veci vedenej na súde prvého stupňa pod sp. zn. 2T/43/2013 a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolačný súd“) rozhodol vo veci ním podaného dovolania a aby mu súd prvého stupňa v zmysle § 40 ods. 1 Trestného poriadku ustanovil obhajcu.

Súdu prvého stupňa bolo 22. decembra 2020 doručené dovolanie obvineného podané prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Aleny Chvojkovej, advokátky v Bratislave, proti rozsudku súdu prvého stupňa, sp. zn. 2T/43/2013 z 2. marca 2017, v spojení s uznesením odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017, s poukazom na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) a písm. j) Trestného poriadku.

Obvinený prostredníctvom ustanovenej obhajkyne doplnil dôvody dovolania v podaní doručenom súdu prvého stupňa 25. januára 2021. Obvinený upresnil, že obžaloba podaná 16. apríla 2013 na súd prvého stupňa v jeho trestnej veci sa týkala 7 skutkov, z ktorých v bodoch 4/, 5/, 6/ a 7/ kvalifikovaných ako pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona urobil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásenie o vine a teda dovolanie podáva v skutkoch uvedených v bodoch 1/, 2/ a 3/ rozsudku súdu prvého stupňa, sp. zn. 2T/43/2013 z 2. marca 2017 v spojení s uznesením odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017. Predmetnými rozhodnutiami bolo podľa obvineného porušené jeho právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces, súdy pochybili, nakoľko odôvodnili svoje rozhodnutia dôkazmi vykonanými nezákonným spôsobom (obhliadka miesta činu, náčrtku a fotodokumentáciu). Ďalej obvinený namietal, že mu bol v prípravnom konaní vyšetrovateľom zamietnutý návrh na vykonanie opoznávaní a konfrontácie s poškodenými, voči čomu podal sťažnosť a prokurátorka mu listom oznámila, že konfrontáciu nie je potrebné vykonať, s čím sa obvinený nestotožňuje. Fotodokumentácia týkajúca sa skutku v bode 2/ sa ho netýka, ale spadá pod prípad krádeže, za ktorý bol obvinený odsúdený v konaní pod sp. zn. 0T/107/2011. Skutočnosť, že sa uvedená fotodokumentácia nachádza v spise považuje obvinený za možné ovplyvňovanie súdu. Navyše obvinený uviedol, že bol odsúdený len na základe výpovede poškodenej, ktorá opísala osobu páchatela, ktorá na obvineného nesedí, v jej výpovedi sú rozpory, nakoľko uviedla, že svedkyňa L. videla celý incident, čo táto svedkyňa poprela. Obvinený upriamil pozornosť na to, že skutok sa mal stať 10. apríla 2011 v čase okolo 13:00 hod., avšak v lekárskom potvrdení je uvedené, že k zraneniu poškodenej došlo o 17:30 hod. Na uznanie viny podľa obvineného nemá postačovať výpoveď samotnej poškodenej, ktorú nepodporuje žiadny iný dôkaz, navyše dôkaz, ktorý je nezákonný. Na záver svojho dovolania obvinený uviedol, že ani v jednom zo skutkov 1/, 2/ a 3/ napadnutých rozhodnutí nebola vykonaná rekognícia, obvinený nebol prítomný pri výsluchoch poškodených a svedkov, čo v spojení s vyššie uvedenými námietkami nie je v súlade s čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), konkrétne s právom na spravodlivé súdne konanie.

Obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že uznesením odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017, ako aj konaním ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 7, ods. 10, ods. 12, § 119 ods. 3, § 269 a § 319 Trestného poriadku, čl. 6 Dohovoru, aby zrušil uznesenie odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017 v celom rozsahu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, sp. zn. 2T/43/2013 z 2. marca 2017 v celom rozsahu a ďalšie rozhodnutia na uvedené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „prokurátor“) sa k dovolaniu obvineného vyjadril písomným podaním z 9. apríla 2021, v ktorom uviedol, že obvinený vo svojom dovolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by dovolanie odôvodňovali a s takýmto tzv. bianco dovolaním sa nestotožňuje. Prokurátor je toho názoru, že celé konanie sa uskutočnilo v súlade so zákonom (čo potvrdil odvolací súd), skutkové ako i právne posúdenie trestnej veci je správne, k porušeniu práva na obhajobu nedošlo a súdy svoje rozhodnutia opreli o zákonne získané a vykonané dôkazy.

Prokurátor navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby o dovolaní obvineného rozhodol v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko dôvody dovolania nie sú preukázané.

Dovolanie obvineného spolu s jeho odôvodnením, ako i vyjadrenie prokurátora k dovolaniu, boli doručené všetkým poškodeným, ktorí sa do času rozhodovania dovolacieho súdu k predmetným podaniam nevyjadřili.

Dovolaciemu súdu bolo dovolanie obvineného spolu s trestným spisom predložené na rozhodnutie 22. júna 2021.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bolo 25. októbra 2021 doručené vlastnoručne spísané podanie obvineného, označené ako doplnenie dovolania, v ktorom uviedol, že mu bol uložený trest odňatia slobody aký zákon neumožňuje, pretože mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov a 6 mesiacov pri trestnej sadzbe 10 až 15 rokov, avšak v rozpore so zásadami ukladania trestov podľa § 34 Trestného zákona neprihliadol na jeho predošlé odsúdenie na 7 rokov, čím má teraz obvinený uložených 17 rokov a 6 mesiacov pri najprísnejšej trestnej sadzbe 10 až 15 rokov. Zmyslom a účelom Trestného zákona nie je len spravodlivé odsúdenie páchatel'a za spáchané trestné činy, ale aj spravodlivé uloženie trestu. Obvinený uviedol, že sa nezbavuje zodpovednosti za spáchanie trestných činov, avšak príliš reštriktívny výklad a aplikácia zákona pri ukladaní trestu spôsobuje porušenie zásady individualizácie ukladania trestov.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), z hľadiska procesných podmienok pre podanie dovolania konštatuje, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku), pričom bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku).

Po vykonaní takto vymedzeného formálneho prieskumu prípustnosti podaného dovolania však dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Na úvod odôvodnenia rozhodnutia je nevyhnutné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že Najvyšší súd SR je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Tdo/30/2011 zo 16. augusta 2011 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120, roč. 2012).

Obvinený vo svojom dovolaní uviedol, že podáva dovolanie v skutkoch uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa, sp. zn. 2T/43/2017 z 2. marca 2017 v spojení s uznesením odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017, v bodoch 1/, 2/ a 3/ z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm.

c), g), i) a j) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Zásada práva na obhajobu vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie. Je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšej miere je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada práva na obhajobu obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Takáto situácia v predmetnej veci nenastala, nakoľko obvinený bol ako v prípravnom konaní tak aj v súdnom konaní zastúpený obhajcom (JUDr. Michalom Ciklaminim, advokátom v Bratislave a následne JUDr. Milanom Rollom, advokátom v Bratislave).

Obvinený v dovolaní k predmetnému dovolaciemu dôvodu neuviedol žiadne konkrétne námietky, ktoré by jeho naplnenie odôvodňovali a tak Najvyšší súd SR nad rámec konštatuje, že z postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale i súdov nižších stupňov počas celého doterajšieho trestného konania nevyplýva, že by tieto neprejavili rešpekt k právam obvineného, najmä v súhrne k právu na spravodlivý proces a konanie uskutočňovali účelovo v jeho neprospech, pričom nezistil ani len v hypotetickej rovine náznak takého postupu súdov, ktorý by mal za následok ukrátenie práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom. Dovolací súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku označený obvineným nebol naplnený.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní

vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Z uvedeného vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holansku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, dovolací súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že obvinený k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku namietal, že dôkazy - obhliadka miesta činu, náčrtku a fotodokumentácia boli vykonané nezákonným spôsobom, fotodokumentácia nachádzajúca sa v spise sa netýka skutku uvedeného v bode 2/ obžaloby ale prípadu krádeže, za ktorý bol už odsúdený v konaní vedenom pod sp. zn. 0T/107/2011, v konaní nebola vykonaná rekognícia a obvinený nebol prítomný pri výsluchoch svedkov a poškodených.

Obvinený námietku ohľadom nezákonného vykonania dôkazov nijakým spôsobom nešpecifikoval, z jeho dovolania nie je zrejmé ani ktorú obhliadku miesta činu namieta, prípadne ktorú fotodokumentáciu a dovolaciemu súdu nie je zrejmé v čom vidí nezákonnosť ich vykonania. Z dôvodu, že Najvyššiemu súdu SR nie je zrejmé, čo obvinený namieta, predmetnou námietkou obvineného sa nezaoberal.

K námietke ohľadom fotodokumentácie ku skutku uvedenom v bode 2/ obžaloby, ktorá sa má týkať trestného konania voči obvinenému pod sp. zn. 0T/107/2011, dovolací súd uvádza, že z č. l. 368 spisu vyplýva, že obvinený bol trestným rozkazom súdom prvého stupňa pod sp. zn. 0T/107/2021 z 30. apríla 2011 uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil 28. apríla 2011 na L. H. tým, že odcudzil poškodenej S. B. kabelku so špecifikovaným obsahom a v skutkovej vete uvedeným spôsobom. Skutok uvedený v bode 2/ predmetnej trestnej veci je právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a obvinený sa predmetného skutku dopustil 10. apríla 2011 na L. H. voči poškodenej W. M., nar. X. I. XXXX. Bližšie nešpecifikovaná fotodokumentácia, ktorú obvinený v dovolaní namieta, ktorá sa podľa jeho názoru netýka skutku uvedeného v bode 2/ obžaloby predmetného konania, dovolací súd uvádza, že vyšetrovací spis obsahuje niekoľko fotodokumentácií, týkajúcich sa skutkov v bode 1/ - 6/ predmetného konania. Na základe uvedených skutočností považuje Najvyšší súd SR námietku obvineného za neurčitú a nedôvodnú.

Námietka obvineného, že nebola vykonaná nim navrhovaná rekognícia je nedôvodná, nakoľko súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro" (§ 240 ods. 3 druhá veta

Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Námietka obvineného, že nebol prítomný pri výsluchoch svedkov a poškodených je taktiež nedôvodná, nakoľko na výsluchoch bol prítomný obhajca obvineného JUDr. Michal Ciklamini a následne JUDr. Milan Roll. Ak prítomní neboli, boli o konaní výsluchov vopred upovedomení.

Riadiac sa vyššie uvedeným musel Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatovať, že v predmetnej trestnej veci ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku naplnený nebol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa prítom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižších inštancií. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o trestný čin, alebo ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, prípadne že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu § 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Dôvodnosť existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený odôvodnil tým, že bol odsúdený len na základe výpovede poškodenej, v jej výpovedi sú rozpory a jej opis podozrivého nesedí na obvineného, skutok uvedený v obžalobe je datovaný na 10. apríla 2011 o 13:00 hod., ale v lekárskom potvrdení je uvedený, že skutok sa stal 10. apríla 2011 o 17:30 hod.

K námietke obvineného ohľadom výpovede poškodenej a dôkazov, na základe ktorých bol odsúdený, Najvyšší súd SR uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v

konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadí výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04). Tiež je potrebné si uvedomiť, že súd nie je povinný vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, pretože v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

S poukazom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v trestnej veci obvineného nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a tak v súlade s vyššie uvedený rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Obvinený vo svojom dovolaní dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku neodôvodnil. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Trestného poriadku. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Ohľadom vlastnoručne spísaného podania, ktoré obvinený doručil dovolaciemusúdu 25. októbra 2021 a v ktorom namietal trest, ktorý mu bol v tomto konaní uložený a ktorý podľa jeho názoru nezohľadňuje trest, ktorý mu bol uložený v inom trestnom konaní Najvyšší súd SR poukazuje na ustanovenie § 373 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého môže obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Nakoľko je doplnenie dovolania považované za súčasť dovolania, musí byť podané v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku a teda prostredníctvom obhajcu. Nakoľko predmetné podanie túto podmienku nespĺňa, dovolací súd naň neprihliadal.

Nad rámec Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že i keby obvinený podal doplnenie dovolania prostredníctvom obhajcu, námietky v ňom uvedené boli uplatnené po uplynutí lehoty na podanie dovolania. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 96, ročník 2018 vyplýva, že námietky chýb rozhodnutia a konania v zmysle § 374 ods. 1 (ods. 3) Trestného poriadku, s označením dôvodu dovolania podľa požiadavky odseku 2 naposledy označeného ustanovenia (teda uplatnené riadne), sú obligatórnou náležitosťou dovolania - ak je v dovolaní uvedená aspoň jedna taká námietka, bude sa ňou dovolací súd zaoberať (pokiaľ sú splnené ostatné zákonné podmienky dovolacieho konania). Dovolací súd sa však nebude zaoberať námietkami uplatnenými po uplynutí lehoty na podanie dovolania uvedenej v § 370 ods. 1, 2 Trestného poriadku (teda nie včas), okrem konštatácie ich oneskoreného uplatnenia; to sa netýka ďalšej argumentácie k včas a riadne uplatneným dovolacím námietkam. Ak v dovolaní podanom včas nie je riadne uplatnená žiadna dovolacia námietka, dovolanie bolo síce podané, avšak bez splnenia svojej obligatórnej náležitosti. V takom prípade nasleduje postup podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, avšak námietky možno uplatniť najneskôr do uplynutia lehoty určenej dovolacím súdom podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku. Neskôr uplatnenými námietkami sa nebude dovolací súd vecne zaoberať - buď rozhodne podľa § 382 písm. e) Trestného poriadku (pri absencii akejkoľvek riadne uplatnenej námietky), alebo sa bude zaoberať len námietkami riadne uplatnenými v naposledy označenej lehote.

Podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku druhá veta „Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr“.

Uznesenie odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/80/2017 zo 17. októbra 2017 bolo obvinenému doručené 23. januára 2018 a jeho obhajcovi 25. januára 2018 (doručenky na č. l. 587 spisu) a teda lehota na podanie dovolania uplynula 25. januára 2021. Obvinený bol v súlade s vyššie uvedeným rozhodnutím (R 96/2018) oprávnený uplatňovať námietky chýb rozhodnutia a konania do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Nakoľko obvinený podal doplnenie dovolania bez obhajcu, po lehote na podanie dovolania a uviedol v ňom novú námietku, ktorú v pôvodne podanom dovolaní neuviedol, nemôže sa Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho námietkou, uplatnenou bez obhajcu a po lehote, zaoberať.

I napriek vyššie uvedeným skutočnostiam Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnutné k námietke obvineného uviesť, že aj keby predmetnú námietku podal v súlade s podmienkami uvedenými v ustanoveniach § 373 ods. 1 Trestného poriadku a § 370 ods. 1 Trestného poriadku, jedná sa o neopodstatnenú námietku, pretože súd prvého stupňa v pôvodnom konaní v tomto smere nepochybil, keď rozsudkom, sp. zn. 2T/43/2013 z 2. marca 2017 nezrušil výrok o treste rozsudku súdu prvého stupňa, sp. zn. 3T/80/2012 z 10. septembra 2012, ktorým bol obvinenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 7 rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou a neuložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona „Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu“.

Trestným rozkazom súdu prvého stupňa, sp. zn. 3T/80/2012 z 10. septembra 2012, právoplatným toho istého dňa, bol obvinený odsúdený za skutky spáchané 8. januára 2012, 4. februára 2012, 20. februára 2012 a 22. februára 2012. Predmetné skutky sú vo vzťahu recidívy ku skutku spáchanom 28. apríla 2011, za ktorý bol obvinený odsúdený trestným rozkazom súdu prvého stupňa, sp. zn. 0T/107/2011 z 30. apríla 2011, právoplatným toho istého dňa. Súd prvého stupňa správne postupoval, keď výrok o treste rozsudku súdu prvého stupňa, sp. zn. 3T/80/2012 z 10. septembra 2012 nezrušil a súhrnný trest vo vzťahu k tam uvedeným skutkom neuložil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil naplnenie žiadneho z obvineným uplatňovaných dovolacích dôvodov a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.